

Ministerul Educației
al Saxoniei Inferioare

Copilul meu la centrul de zi

Informații pentru părinți
privind centrele de zi și
îngrijirea copiilor pe timpul zilei
în Saxonia Inferioară

Niedersachsen.
Klar.

Cuprins

Șansele oferite de îngrijirea copiilor în centre de zi	4
La ce să ne așteptăm noi ca familie?	5
Care sunt obiectivele mandatului educațional?	6
Ce și cum învață copilul meu?	8
Jocul ca formă de învățare	8
Dezvoltarea emoțională și învățarea socială	9
Dezvoltarea capacităților cognitive	9
Corp – Mișcare – Sănătate	10
Limba și vorbirea	10
Abilități practice de zi cu zi	11
Înțelegere fundamentală a matematicii	12
Educație estetică	12
Natura și lumea în care trăim	13
Aspecte de natură etică și religioasă	13
Unde găsim informații adiționale?	15
Unde găsim informații adiționale?	15

Dragi părinți,

Copiii încep să învețe încă de la naștere, descoperind astfel lumea. Dumneavoastră, ca părinți, îi însoțiți pe acest drum de la bun început, sunteți modele importante, surse de inspirație și ghizi în procesul de învățare. În acest context, îngrijirea de zi a devenit o parte aproape de la sine înțeleasă în creșterea copiilor. Centrele de îngrijire de zi și serviciile de îngrijire a copiilor de către persoane private au sarcina legală de a contribui la dezvoltarea copilului, pentru ca acesta să devină o persoană autonomă, responsabilă și cu bune competențe de integrare socială, de a sprijini creșterea și educația în familie și de a vă ajuta pe dumneavoastră, ca părinți, să gestionați mai bine îndatoririle legate de activitatea profesională, creșterea copiilor și îngrijirea familiei.

Educația, îndrumarea și formarea copiilor în centrele de îngrijire de zi și în cadrul serviciilor lor de îngrijire a copiilor de către persoane private reprezintă astfel prima etapă a sistemului de învățământ din Saxonia Inferioară și îndeplinește, în conformitate cu Legea privind centrele de îngrijire de zi din Saxonia Inferioară (NKiTaG), o misiune proprie de educație și formare, având ca obiectiv participarea egală și incluzivă a tuturor copiilor în societate.

Planul de orientare în ceea ce privește educația și formarea copiilor în învățământul antepreșcolar și preșcolar din centrele de îngrijire de zi din Saxonia Inferioară, precum și recomandările de acțiune „Dezvoltarea și stimularea limbajului” și „Lucrul cu copiii sub trei ani”, care vin în completarea planului în cauză, concretizează această misiune educațională și funcționează ca fundament al procesului educațional în îngrijirea de zi din Saxonia Inferioară.

Fiecare centru de îngrijire de zi descrie astfel implementarea acestei misiuni educaționale în cadrul propriului concept pedagogic. Dezvoltarea educațională a copilului dumneavoastră în diferitele domenii de învățare va fi supravegheată și documentată periodic de cadre didactice de specialitate, acest lucru contribuind la sprijinirea individuală a copilului și la organizarea adecvată a mediului de învățare. Prin intermediul discuțiilor informale care au loc între dumneavoastră ca părinți și centrul de îngrijire de zi, dar și al discuțiilor regulate privind dezvoltarea, veți fi informat cu privire la evoluția copilului dumneavoastră.

Colaborarea cu părinții în sensul unui parteneriat educațional și formativ reprezintă un factor esențial pentru reușita dezvoltării copilului dumneavoastră și astfel pentru o activitate educațională de înaltă calitate a centrelor de îngrijire de zi și a serviciilor de îngrijire a copiilor de către persoane private. Prin intermediul acestei broșuri informative, dorim să vă încurajăm să profitați de șansele la participare și educație care vin odată cu îngrijirea de zi a copilului dumneavoastră. Această broșură oferă sprijin și orientare în ceea ce privește întrebările pe care le aveți cu privire la ce presupune îngrijirea de zi și la tipul de susținere de care se va bucura copilul dumneavoastră.

Cu salutări cordiale,

Julia Willie Hamburg

Ministru al Educației al Landului Saxonia Inferioară

Ce oportunități oferă copilului un centru de zi sau mama de zi?

În centrele de zi, copiii descoperă o nouă lume, pe care o explorează cu mare curiozitate, sub îndrumare pedagogică, profitând astfel de noi impresii și experiențe într-un mediu amenajat în scopul învățării în mod adecvat vârstei. Acolo ei fac cunoștință cu alți copii, se leagă prietenii și iau naștere relații cu personalul de specialitate din centrul de zi sau cu mama de zi.

Deoarece situațiile în care duceți copilul dvs. la centrul de zi respectiv la mama de zi sau îl luați acasă nu oferă întotdeauna posibilitatea clarificării unor eventuale întrebări, este indicat să stabiliți o întâlnire, pentru a avea suficient timp și liniștea necesară pentru un schimb mai amplu de vederi cu personalul privind evoluția copilului dvs.

Contactul cu alte familii oferă părinților posibilitatea unui schimb de idei privind evoluția și educația copiilor. Personalul de specialitate al centrului de zi sau mamele de zi vă stau la dispoziție în calitate de interlocutori competenți și vă asistă și sprijină în rolul dvs. de părinți. Părinții și persoanele care au în grija lor copiii acestora formează un parteneriat educațional și de însoțire a procesului de creștere a copiilor, bazat pe o cooperare în spirit de încredere. Copiii beneficiază de prezența altor persoane de referință alături de părinții lor, în timp ce ei explorează lumea, bucurându-se de cele învățate în fiecare die etapele dezvoltării lor. Între părinți și personalul centrului de zi respectiv mamele de zi sunt ținute cu regularitate consultații privind modul în care decurge rutina zilei pentru copil atât în afara familiei cât și în familie, pentru a reflecta asupra căilor pe care copilul poate fi promovat în modul cel mai bun posibil.

Regulile, rutinele și structurile instituțiilor care au în grija lor copii pe timpul zilei sunt importante pentru a le asigura un bun mediu de învățare, în care să se simtă în siguranță. Copiilor trebuie să li se transmită această senzație de a fi ocrotiți, pentru a putea explora mediul înconjurător, a lega relații și prietenii în instituția în care se află și a le aprofunda. La abordarea diferitelor etape ale dezvoltării, o legătură trainică și fiabilă cu persoane de referință adulte sprijină copiii în variatele procese ale învățării și educației.

Cu cât este mai mic un copil, cu atât mai importante sunt regularitatea rutinei zilnice (joaca, mesele, dormitul) precum și persoanele îngrijitoare, în prezența cărora ei se simt siguri și ocrotiți.

La ce ne putem aștepta ca familie?

Intrarea în noul mediu al centrului de zi sau al mamei de zi este un important pas în viața unui copil. Pentru a se familiariza cu această nouă situație, atât copilul cât și părinții acestuia și personalul de specialitate trebuie să se cunoască reciproc în cadrul unui proces care se derulează pas cu pas și în care se dezvoltă relații. O structură bine definită a decursului zilei precum și reguli și activități repetitive care stau la baza rutinei pedagogice zilnice înseamnă pentru copii orientare și le facilitează adaptarea la noul mediu.

Părinții își pot ajuta copiii în cursul adaptării la noul mediu, încurajându-i să se apropie de persoane încă străine pentru ei și să exploreze plini de curiozitate noul mediu. Însoțirea copiilor de către părinți în faza de acomodare transmite acestora senzația că se pot baza pe ajutorul și sprijinul acordat de persoanele în grija cărora ei se află.

Proiectele și temele lansate în centrul de zi sau de către mama de zi pot fi preluate și acasă. Pentru a facilita acomodarea copilului, părinții pot vorbi cu el despre noile sale experiențe, pot cânta cu el cântecele învățate sau răsfoi cărți potrivite temei proiectului.

Părinții sunt cele mai importante persoane de referință în viața copilului, ale cărui nevoi specifice ei le cunosc mai bine decât oricine altcineva. Prin urmare, un schimb deschis și de încredere între părinți și personalul de specialitate constituie baza tuturor proceselor educaționale care au loc la centrul de zi sau la mama de zi.

Separarea părinților de propriul copil este deseori dificilă. De aceea este important să vorbească deschis despre grijile și temerile lor cu privire la instituția de îngrijire pe timpul zilei pe care o frecventează copilul lor. Numai dacă vor avea încredere în munca pedagogică a personalului de specialitate, copilul se va simți acolo ocrotit și se va putea juca și învăța.

Cu fiecare experiență pozitivă, cu fiecare oportunitate interesantă de a descoperi o lume nouă, încrederea sa în noul mediu crește. Acest proces de acomodare a copiilor, părinților și îngrijitorilor este susținut de o comunicare intensă între ei, în care toate părțile, în atmosfera de încredere, fac schimb de vederi privind perspectivele copilului în baza observațiilor făcute. Chiar și după sfârșitul fazei de acclimatizare, un dialog regulat și deschis, ca parte din activitatea educațională de zi cu zi, asigură abordarea nevoilor și experiențelor individuale ale copilului.

Care sunt obiectivele mandatului educațional?

Fiecare copil are propriile sale premise în funcție de sexul sau personalitatea sa, mediul social și identitatea sa culturală. În unitatea sa, fiecare copil este o îmbogățire pentru activitatea pedagogică zilnică de îngrijire.

Atât centrele de zi, cât și mamele de zi au sarcina de a îngriji, încuraja și însoți copiii într-o manieră adecvată vârstei și în funcție de stadiul lor de dezvoltare. Frecvența unei grădinițe, îndeosebi în ultimul an preșcolar, oferă și impulsuri de învățare care facilitează tranziția copilului la școala primară.

Spre deosebire de mamele de zi, care sunt o formă de îngrijire apropiată de familie și de persoana de referință, cu care părinții încheie un contract de îngrijire direct, în centrele de zi, copiii sunt îngrijiți și promovați în grupe, fără a le fi atribuită o anumită persoană de referință. Contractul de îngrijire se încheie cu instituția ierarhic superioară. În funcție de mărimea grupelor de copii, aceștia sunt îngrijiți de două sau trei persoane de specialitate.

Planul de orientare educativă al landului Saxonia Inferioară în domeniul preșcolar al centrelor de zi pentru copiii din acest land formulează atribuțiile și obiectivele centrelor de zi în diferitele arii de învățare și sfere de experiență ale rutinei educaționale în grupă. Îngrijirea acordată de o mama de zi promovează, de asemenea, copiii în mod holistic în diversele lor domenii de viață și de învățare.

Personalul de specialitate identifică punctele forte și interesele fiecărui copil și le preiau în ofertele lor educaționale. Ele asigură că fiecare copil, simțindu-se în siguranță, în virtutea curiozității sale se poate juca, poate face descoperiri și învăța după placul inimii.

Concepția unei oferte de îngrijire a copiilor cuprinde informații despre obiectivele educaționale și cele urmărite în creșterea copiilor, punctele focale pedagogice precum și modelul orientativ al muncii pedagogice, sprijinind astfel părinții în alegerea unei oferte adecvate de îngrijire a copiilor.

Centrele și mamele de zi au grijă ca aspectele principale ale muncii lor pedagogice să fie transparente față de părinți; acestea descriu regulile obligatorii și structurile rutinei de zi cu zi. Această concepție oferă informații fiabile despre prestațiile oferite și de asemenea o orientare privind lucrurile la care atât copiii cât și părinții se pot aștepta. Concepția susnumită explică modul în care prestațiile de îngrijire oferite implementează mandatul educațional pentru centrele și mamele de zi.

Baza unei implementări corecte a mandatului educațional este observarea și documentarea dezvoltării copilului. Cu ajutorul unei observări minuțioase, personalul de specialitate realizează care este stadiul dezvoltării copilului, care sunt înclinațiile și potențialele sale individuale și desprind din acestea prin ce stimuli și impulsuri pot promova copilul în procesul de învățare și dezvoltare.

Concluziile trase de personal din observațiile făcute precum și din reflecția acestora sunt documentate. Această documentație stă la baza schimbului informațional cu părinții privind evoluția și promovarea copilului lor, fiind în același timp și un instrument de asigurare a calității și dezvoltării continue a modului de abordare pedagogică.

Pentru documentare, centrele de zi utilizează diferite metode și materiale care constituie fundamentul planului individual de promovare a copilului, ca de altfel și discuțiile periodice privind dezvoltarea acestuia, ocazii cu care părinții și personalul centrului sau mama de zi împărtășesc propriile observații și experiențe cu privire la dezvoltarea copilului.

Cum și ce învață copilul meu?

Mandatul educațional al fazei preșcolare se referă la dezvoltarea copilului în ansamblul ei și prevede ca copilul, în rutina pedagogică de zi cu zi a centrului sau a mamei de zi, să dobândească o gamă largă de experiențe precum și abilități și cunoștințe pe fondul acestor experiențe. În scopul elaborării unor planuri și medii de învățare și dezvoltare cât de stimulative, personalul centrelor de zi și mamele de zi își formează o imagine cât de completă posibil (holistică) a copilului, putând astfel să i se adreseze pe multiple trepte de dezvoltare. În mediile de învățare astfel „create”, copiii pot urmări și pune în practică planurile lor în mod independent, primind impulsuri care țin trează și stimulează curiozitatea și dorința de a explora și descoperi.

Atunci când copiii sunt stimulați cu drăgoște și încurajați să încerce lucruri noi și să cerceteze în mod independent necunoscutul, aceasta dă impulsuri noi dezvoltării lor. Important este a oferi copilului întotdeauna libertatea de a aduna experiență în decursul jocului independent, fără a fi dirijat sau instruit de persoane adulte.

Jocul ca formă de învățare

Joaca înseamnă a învăța. Jucându-se, copiii descoperă lumea, făcând acest lucru în mod activ și proactiv, descoperind și învățând din proprie inițiativă. Tot ce este nou și trezește curiozitatea se adresează tuturor simțurilor copiilor. Prin jocul cu obiecte din viața de zi cu zi și cu materiale interesante, ei dezvoltă idei, lărgind gama lor de abilități, competențe precum și cunoștințele despre lume.

Copilul are nevoie de timp pentru a se juca, de un mediu familiar și de sprijin din partea îngrijitorilor adulți care îl încurajează cu afecțiune să se joace, dau impulsuri încurajatoare atunci când este necesar și îl sprijină în prelucrarea celor trăite. Îngrijitorii din centrele de zi și mamele de zi însoțesc jocul copiilor și sunt persoanele lor de încredere. Ei vorbesc cu copiii despre experiențele sale în joc, inițiază contacte cu alți copii și promovează astfel dezvoltarea limbajului și competențele lor sociale.

O importantă formă de joc din punct de vedere educațional este jocul liber, un timp de învățare activă și autodeterminată pentru copii, fără nicio îndrumare din partea îngrijitorilor adulți. Astfel se dobândesc experiențe valoroase care susțin dezvoltarea independenței, a încrederii în sine și a autoeficacității.

Dezvoltarea emoțională și învățarea socială

Cele trăite și experiențele din centrele de zi sau la mamele de zi ajută copiii să se pună la încercare, dezvoltând în așa fel propria personalitate și competențe emoționale și sociale. Însoțirea lor de către îngrijitori adulți printr-o relație intensă promovează încrederea în sine și conștiința de sine, dar și sensibilitatea și empatia față de ceilalți copii. Copilul învață să perceapă propriile sentimente, să le articuleze și să le stăpânească. Acest lucru se întâmplă în multe și diverse situații care se ivesc în rutina pedagogică a centrelor de zi sau la mamele de zi. Mediile de joacă și de învățare adecvate vârstei copilului permit experiențe senzoriale, comunicare și interacțiune verbală, urmărirea ideilor și intereselor, precum și interacțiunea socială a tuturor copiilor. De asemenea, le permit copiilor să identifice opțiunile pe care le au pentru a face față frustrării, conflictelor și emoțiilor.

Este important a lua în serios sentimentele copiilor și prin reflecția și articularea sentimentelor percepute a-i ajuta să prelucrez emoțiile.

Dezvoltarea capacităților cognitive

Dezvoltarea cognitivă a copiilor decurge în mod foarte complex. Ea se reflectă în abilitatea crescândă a copiilor de a corela experiențe cu cunoștințe, de a forma termeni din ce în ce mai abstracți și de a identifica și prelucra perspective care depășesc propria lor percepție. Moduri de abordare a promovării dezvoltării cognitive a unui copil sunt printre altele un suport lingvistic intensiv în cadrul rutinei pedagogice și conversații pe tema jocurilor copilului.

Corp – Mișcare – Sănătate

Copiii pleacă activ în expediții de descoperire. Mișcarea le lărgeste spațiile de experiență și devine prin urmare motorul învățării, constituind o evoluție în toate domeniile.

Centrele și mamele de zi promovează mișcarea și oferă copiilor posibilitatea de a se descărca de surplusuri de energie, atât în aer liber cât și în interior. Creșterea copiilor este de asemenea favorizată de o alimentație echilibrată și de menținerea igienei.

Copiii le place mișcarea și trebuie să aibă posibilitatea de a se lăsa în voia impulsului imperios de a se mișca. Spațiul încăperilor și posibilitățile oferite în centrele de zi sunt pregătite pentru a face față acestei cerințe.

Limba și vorbirea

Învățarea limbii începe odată cu nașterea. Din nevoia elementară de a comunica cu alte persoane, copiii învață limba (limbile) persoanelor lor de referință. Competența însușirii limbii este înăscută. În perioada copilăriei timpurii, învățarea limbii este promovată în primul rând prin exemplul dat de limbajul părinților. În rutina centrelor sau mamelor de zi, personalul este cel după care copiii se orientează și mulțumită căruia, prin numeroasele ocazii oferite de a comunica verbal, aplică și extind competențele lor lingvistice. Educația lingvistică și promovarea limbii se desfășoară în mod specific prin jocuri, cântând și citind cu glas tare din cărți. Dezvoltarea limbajului copilului este

documentată și discutată cu părinții. În cazul constatării necesității unei promovări lingvistice specifice, aceasta este abordată în mod individual și specific. La copii de vârstă preșcolară, îngrijitorii încurajează și interesul pentru semne, litere și cifre, ca fază premergătoare învățării limbajului scris.

Viața de zi cu zi oferă multe ocazii de promovare a dezvoltării lingvistice a copiilor prin intermediul vorbirii despre cele trăite în cursul zilei, ca de exemplu la mesele luate împreună, la îmbrăcat, la joacă sau în drum spre centrul sau mama de zi. Un mediu în care se vorbește intens însă fără critică sau corecturi este important pentru menținerea interesului față de limbă și vorbire.

Educația lingvistică integrată în viața de zi cu zi înseamnă o promovare în toate situațiile educaționale cotidiene, corespunzător nivelului lor de dezvoltare.

Abilități practice de viață

Copiii vor și trebuie să devină independenți. Prin urmare, îngrijirea copiilor pune un puternic accent pe dezvoltarea abilităților practice de viață. Când se îmbracă, se spală sau mănâncă, copiilor li se lasă timpul necesar pentru a testa și dezvolta propriile abilități. Ei trebuie să devină activi și să nu se lase

Copiii trebuie să li se acorde timpul și posibilitatea de a testa și exersa propriile aptitudini necesare vieții de zi cu zi, precum și de a le aplica și extinde.

descurajați de eșecuri. Astfel ei învață să facă față în mod din ce în ce mai independent cerințelor vieții cotidiene, devenind în măsură crescândă independenți de sprijinul din partea adulților de referință și simțindu-se din ce în ce mai conștienți de propriile posibilități.

Înțelegere fundamentală a matematicii

Rutina pedagogică zilnică în centrul de zi sau la mama de zi oferă cele mai diverse ocazii de a aborda activ principii matematice. La joacă, la mese, când desenează sau construiesc, copiii se ocupă în modul cel mai firesc cu noțiuni de spațiu și timp, cu numere și dimensiuni, cantități, proporții și forme. Adulții de referință încurajează copiii să coreleze experiențele și descoperirile, să emită și să verifice teorii și să facă schimb de idei.

Educația matematică este promovată îndeosebi de situații ale vieții cotidiene. Ele oferă o multitudine de posibilități de a număra, a recunoaște cantități și de a intra în interacțiune cu forme și spații.

Educație estetică

Îndată după naștere, un copil începe să perceapă mediul înconjurător cu toate simțurile sale: simțul tactil, mirosul, gustul, auzul și văzul. Experiențele senzoriale și configurația mediilor de învățare, menite să extindă domeniul experiențelor perceptibile, sunt făcute accesibile pentru copii de către centrul sau mama de zi. Astfel, copiii pot explora materiale și obiecte, se pot balansa și cățăra, dansa și cânta, desena și modela, făcând importante experiențe senzoriale, care la rândul lor dau impulsuri imaginației și creativității.

Copiii învață cel mai bine cu toate simțurile: auz, văz, simț tactil, gust și miros. De aceea, o atmosferă creativă plină de muzică, artă și mișcare, în care ei fac cu plăcere experiențe senzoriale, este deosebit de propice învățării.

Îngrijitorii, părinții și copiii se tratează cu respect reciproc, știind că fiecare are perspectivele sale proprii, care diferă de cele personale. Imitând persoanele de referință, copiii se dezvoltă în personalități cu aptitudini care le permit să se integreze cu ușurință în societate.

Natura și lumea în care trăim

Copiii sunt interesați de mediul înconjurător și doresc să îl înțeleagă prin percepție, în adevăratul sens al cuvântului. Interacțiunea cu natura și mediul înconjurător înseamnă a învăța cercetând și experimentând. Jocul în zona aflată în aer liber a grădiniței sau a centrului de zi, precum și excursii, de exemplu la poieni sau în păduri, largesc sfera de experiență a copiilor. Astfel ei se familiarizează cu animalele și plantele din împrejurimile lor, se confruntă cu fenomene ale naturii, ca de exemplu vremea, anotimpurile sau gravitația. În așa fel, ei află de asemenea cât de importante sunt resursele naturale și realizează că este important ca acestea să fie tratate cu atenție și responsabilitate. Și în aceste procese de învățare, tuturor persoanelor de referință le revine un rol de model.

Aspecte de natură etică și religioasă

Începând deja de la o vârstă fragedă, pe copii îi preocupă întrebări de natură existențială, se văd confrunțați cu conflicte și provocări în mediul lor de viață și resimt tristețe, fericire sau temeri. Întrebările puse de ei în aceste contexte sunt abordate de personalul îngrijitor cu tact și cu grijă. La cititul din cărți, la răsfoitul unor cărți ilustrate sau în dialoguri purtate cu precauție, se pot atinge, pe înțelesul copiilor, teme privind concepte morale, aspecte ale existenței, culturii sau religiei. Pornind de la baza experiențelor lor, copiii sunt astfel încurajați să dezvolte concepte morale proprii și să trateze alte păreri cu toleranță și ca fiind pe picior de egalitate cu cele proprii.

Religiile oferă răspunsuri la întrebări existențiale care pot fi explicate copiilor potrivit vârstei și pe înțelesul lor. A face deosebirea între „bine” și „rău” este ceva care îi preocupă deja pe copiii de vârstă foarte fragedă, constituind în același timp provocări și pentru adulții de referință în munca lor de rutină.

Unde găsim informații adiționale?

La Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului (Jugendamt) competentă a districtului sau a municipiului/municipalității, colaboratorii/colaboratoarele acesteia vă informează în mod competent relativ la toate aspectele privind îngrijirea copiilor în centre de zi sau la mame de zi.

Persoane de contact în zona dvs.:

Planul de orientare al Saxoniei Inferioare privind cultura și educația în sectorul preșcolar, precum și recomandările suplimentare pentru punerea în practică sunt disponibile în format PDF pe site-ul Ministerului Educației sau pot fi comandate sub formă de broșuri contra cost. Informații adiționale se găsesc la adresa:

www.mk.niedersachsen.de > Frühkindliche Bildung > Publikationen

Editor:

Niedersächsisches Kultusministerium
Presse- und Öffentlichkeitsarbeit
Hans-Böckler-Allee 5, 30173 Hannover
E-Mail: pressestelle@mk.niedersachsen.de
www.mk.niedersachsen.de
Bestellung: bibliothek@mk.niedersachsen.de
Fax: (05 11) 1 20 - 74 51

Concept:

Visuelle Lebensfreude, Hannover

Fotografii:

Franz Fender,
Foto Vorwort: Philipp von Ditzfurth,
Copyright: Presse- und Informationsstelle
der Niedersächsischen Landesregierung

Tipografie:

oeding print, Braunschweig

Iulie 2025

Utilizarea în scopuri de propagandă electorală a acestei broșuri, ca și a tuturor celorlalte publicații ale guvernului landului, nu este permisă.